

СТ А Н О В И Щ Е

От: *доц. д-р Николай Георгиев Цонев, УНСС, катедра „Икономика на туризма“, научна специалност Икономика и управление /Маркетинг в туризма/*

Относно: конкурс за заемане на академичната длъжност **професор** от доц. д-р Еленита Кирилова Великова по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност Икономика и управление (управление на събитията в туризма), обнародван в ДВ, бр. 60 от 29.07.2022 г..

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Икономика на туризма“ в структурата на факултет „Икономика на инфраструктурата“ на УНСС съгласно Решение на АС №5/01.06.2022 г. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 2390/28.09.2022 г. на Зам.-Ректора по научно-изследователската дейност и международното сътрудничество на УНСС.

2. Кратка информация за кандидатите в конкурса

В обявения конкурс е подал документи един кандидат – доц. д-р Еленита Кирилова Великова от УНСС. Представената от кандидата документация отговаря на Закона за развитие на академичния състав, Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав и Вътрешните правила за развитие на академичния състав на УНСС.

От професионалната автобиография на доц. Великова, както и от информацията, която имам като ръководител катедра, мога да отбележа редица нейни активности, които дават възможност за по-подробна преценка на нейната експертиза в областта на туристическия бизнес:

- Експерт е по процедурите за оценяване и акредитация - Националната агенция по оценяване и акредитация (от 2012 г.);
- Член е на контролния съвет на Българската камара за образование, наука и култура и Директор на Програма „Спа и уелнес туризъм“ към БКОНК; В периода 2006-2010 г. член на УС и от 2020 г. – до сега член на сдружение „Дружество Знание“.
- От 2018 е член на Комисия за придобиване на национален сертификат за екскурзовод към Министерството на туризма.

Доц. Великова е уважаван учен и е била рецензент на докторски трудове на млади изследователи в областта на икономиката и туризма и в процедури за гл.асистент и доцент. Тя има 21 участия в научни журита в различни университети в страната.

Участвала е в мобилност по програма Еразъм+ в Университета в Никозия, Кипър.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

3.1. Изпълнение на количествените изисквания

Според приетия Закон и Правилник, кандидатите за заемане на академичната длъжност „Професор“ се оценяват по съвкупност от критерии и показатели за научноизследователската дейност.

Сред представените за конкурса публикации могат да се отбележат монографиите ѝ: Връзки и зависимости между събитията и туризма. (2020) - хабилитационен труд; Теоретико-методологически въпроси на уелнес туризма (2011); Стратегически алианси в туризма (2012); Проучване на европейските практики в естетизирането на туристическите обекти (2014) – в съавторство; Международен туризъм – теория и практика (2016) – в съавторство; Икономически ефекти от използването на минералните извори в спа туризма (2018) – в съавторство; Преодоляване на сезонността в туризма – проблеми и решения (2019) и в други 4 монографии с отделни глави.

Прави впечатление и обезпечаването на водените от нея учебни дисциплини с различни учебници за ОКС Бакалавър и в ОКС Магистър, като „Основи на туризма“, „Естетизация на туристическата среда“, „Управление на събитията в туризма“.

Доц. Великова има публикувани две студии и два доклада в Scopus, 21 статии в първични и вторични научни бази данни, както и такива с редколегия и 30 доклада, 5 от които изнесени на международни научни форуми. Резултатите от своите научноизследователски разработки в областта на управлението на събитията в туризма, спа и уелнес туризма, както и по други актуални въпроси на туристическата теория и практика са огласени в научни сборници чрез участия в различни академични и практико-приложни форуми в България и в чужбина.

Прави впечатление и активността ѝ по отношение на работата ѝ в научноизследователски проекти, както като ръководител, така и като член на екип. Тя е работила общо по 9 проекта, от които 6 университетски, 2 национални и 1 международен. Ръководител е на общо 9 докторанти, 3 от които вече успешно защитили.

Доц. д-р Еленита Великова отговаря на изискванията за заемане на академична длъжност „професор“ съгласно Закона за развитие на академичния състав в Република България (чл. 29): придобита ОНС „доктор“; заемане на академична длъжност „доцент“ не по-малко от две години (от 2010 г. е доцент); публикуван монографичен труд, който не повтаря представените трудове за получаване на ОНС „доктор“ и за заемане на академичната длъжност „доцент“; налични оригинални научноизследователски трудове и публикации, които не повтарят представените трудове за получаване на ОНС „доктор“ и за заемане на академичната длъжност „доцент“.

По отношение на изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ кандидатът има 2379 точки, като изискуемите са 550. В изпълнението на допълнителните количествени изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ на УНСС, съобразно посочените резултати в картата, кандидатът има 1763 точки, като изискуеми са 520.

3.2. Изпълнение на качествените изисквания

Съгласно Протокол № 4 от 11.05.2022 г. на Съвета по хабилитация на УНСС, становището на Съвета е положително, основаващо се на положителното становище на

Комисията по изпълнение на показателите относно кандидатурата на доц. д-р Е. Великова по конкурса, „която съответства на количествените и качествени изисквания приети от АС“. Няма посочено фактическо неизпълнение на някои изисквания.

Обобщено за изпълнението на качествените показатели от кандидата по конкурса може да се каже, че научните публикации на доц. Великова са написани на ясен научен език, показват професионална компетентност и съдържат оригинални авторски постижения, които му определят подобаващо се място в научните среди. Доц. Великова е утвърден лектор с университетски и национален принос, разработил и приложил в обучението нови лекционни курсове, методи, преподавател по туризъм е в няколко университета в България. Също така е и ръководител на 3 университетски проекта, член е на екип на два национални проекта, както и е участвала в един международен. Активно участва като експерт в работата на Министерството на туризма, НАОА и др. организации.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Прегледът на документите показва, че кандидатът по конкурса доц. Великова през последните 12 учебни години след хабилитацията си за доцент има голяма учебна натовареност, както в ОКС „Бакалавър“, така и в ОКС „Магистър“. Имайки предвид, че доц. Великова има преподавателски опит в други университети и нужната квалификация включително и експертен опит в областта на туризма, считам че тя отговаря напълно на изискванията на ЗРАСРБ и на УНСС за академичната длъжност „професор“, за която едно от най-важните изисквания е опитът в учебно-преподавателската дейност.

Доц. Великова е автор и на първия учебник по естетизация на туристическата среда у нас (Естетизация на туристическата среда), който е издаден и на английски език. Има и публикувани четири учебника (два от които самостоятелни). Разработила е множество учебни курсове за бакалавърски и магистърски специалности на УНСС.

5. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

5.1. Основни направления в изследователската дейност

При по-детайлно запознаване с публикационната дейност на кандидата по конкурса доц. д-р Еленита Великова се установява, че тя има устойчив изследователски интерес към направлението „Управление на събитията в туризъм“, което е и заложено в конкурсната процедура. В това тематично направление тя има 14 публикации, по-значимите от които са две монографии, един учебник и няколко статии и доклади.

Второто тематично направление на кандидата е „Спа и уелнес туризъм“. В него тя има 24 публикации, две от които са монографии. Третото тематично направление е свързано с естетизацията на туристическата среда, в което са регистрирани 9 публикации, две от които са монографии и една е учебник. Четвъртото тематично направление е свързано с актуални проблеми на икономическото развитие на туризма. По него доц. Великова има 19 публикации, 2 от които са монографии и 2 са учебници. Последното направление, касае въпросите свързани с устойчивото развитие на туризма. В него са налични 6 публикации, 3 от които са Scopus и една е монография в съавторство.

5.2. Най-важни получени научни и/или научно-приложни резултати

Безспорно най-значимо е направлението, свързано със събитийния мениджмънт в туризма и приложението му за развитие на дестинациите от гледна точка на тяхното

маркетинг и повишаване на привлекателността им, както и за преодоляване на сезонността.

Приложен е иновативен подход в изследването на спа и уелнес центровете от гледна точка на предлагането на услуги, които в максимална степен да удовлетворяват потребителските изисквания и с цел тяхното по-ефективно управление и включване в туристическата дейност.

Изследвани са стратегическите алианси като съвременна форма на обединения в туризма, предлагащи редица предимства за членовете си и ограничаващи недостатъците на сливанията, придобиванията и веригите, които традиционно преобладават в туристическия бизнес.

Разработен е управленски модел за превръщането на планинските курорти в целогодишни дестинации и са предложени решения за преодоляване на кризисните явления в туризма на основата на експертен анализ на добрите практики и изследване на потребителските предпочитания.

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси

По отношение на научно-приложните приноси бих искал да подчертая, че приемам изведените от кандидата направления, но считам с най-голяма тежест и значение първото и второто и по-точно: „Управлението на събитията в туризма“ и „Спа и уелнес туризъм“.

1. Разяснени са в дълбочина връзките и зависимостите между събитията и тяхното приложение в туризма с цел привличане на туристи, потенциалът им за осигуряване на заетост на легловата база и генериране на работни места, както и проекциите им за повишаване на привлекателността на посещаваното място в неатрактивни периоди на годината (публикация/монография 1 от приложения Списък на публикациите).

2. Концептуализирана е дейността в спа и уелнес обектите и са изследвани технологията в предлагането, организацията и управлението им, спецификата в продуктовото им предлагане, обслужването на туристите, възможностите и тенденциите в развитието (публикация/монография 2. от приложения Списък на публикациите).

7. Основни критични бележки и препоръки

Съществени критични бележки към научните трудове и академичната активност на доц. д-р Еленита Великова нямам, но ще си позволя следните препоръки:

1. Развивайки се в своята научна реализация може да постигне още повече в сравнение с настоящото си позициониране в академичната общност, независимо от постигнатото досега. В същото време считам, че трябва да се фокусира през следващите няколко години в популяризиране на английски език на своите идеи и резултати от изследвания в областта на управлението на събитията в туризма, за да може да бъде разпознаваема повече и в международната общност. Би било добре да подготви на основата на някои от монографиите си статия за публикуване в списания в индексирани бази данни и със сравнително висок импакт фактор.

2. Първата препоръка е важна и по отношение на повишаване на цитируемостта на трудовете в международни издания, защото по-голям обхват от автори от международната общност ще цитират научните ѝ постижения. Тъй като адмиравам продуктивността на доц. д-р Е. Великова по отношение на написването на учебници по водените дисциплини, би било добре да продължи да разработва учебно-помощна

литература и по други дисциплини, където да отразява научните си търсения в областта на спа и уелнес туризма.

8. Заключение

Доц. д-р Еленита Кирилова Великова - кандидат за академичната длъжност „професор“ в УНСС отговаря на приетите научни и наукометрични формални изисквания на ЗРАСРБ (чл.26) и Допълнителните изисквания за УНСС съгласно ЗРАСРБ (чл.26, ал.5). Научната продукция на кандидата, съдържа и научни приноси към теорията на туризма, но и изследователска методика, резултати и заключения от собствени изследвания, представляващи научно-приложни приноси, които обогатяват и преподавателската ѝ дейност. Имайки предвид всичко посочено по-горе, считам че доц. д-р Еленита Великова отговаря напълно на професионалните и научни стандарти за заемане на академичната длъжност „професор“ и ще гласувам положително за това.

10.11.2022
Гр. София

Подпис: .....
/доц. д-р Николай Георгиев Цонев/

STATEMENT OF OPINION

By: *Assoc. prof. Dr. Nikolay Georgiev Tsonev, UNWE, department “Economics of Tourism”, scientific specialty Economics and management (Marketing in tourism)*

Regarding: Competition for holding the academic position of **Professor** in Professional Field 3.8. Economics, scientific specialty Economics and Management (Event Management in Tourism), promulgate in State Gazette No. 60 of 29.07.2022

1. Information about the contest

The contest has been announced for the needs of the Economics of Tourism Department in the structure of the Economics of Infrastructure Faculty of UNWE on the basis of Decision No. 5/01.06.2022 made by the Academic Council. I am a member of the contest academic jury based on Order No. 2390/28.09. 2022 issued of the UNWE Vice-Rector for Research and International Affairs.

2. Brief information about the contest candidates

In the announced competition, one candidate submitted documents – Assoc. Prof. Dr. Elenita Kirilova Velikova from UNSS. The documentation submitted by the candidate complies with the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (LDASRB), Regulations for its implementation (PP LDASRB) and the Internal rules for the development of the academic staff of UNWE.

From the professional autobiography of Prof. Velikova, as well as from the information I have as the head of the Department, I can note a number of her activities that allow for a more detailed assessment of her expertise in the field of tourism business:

- She is an expert in assessment and accreditation procedures - the National Evaluation and Accreditation Agency (since 2012);
- She is a member of the control board of the Bulgarian Chamber of Education, Science and Culture and Director of the "Spa and Wellness Tourism" Program at BCESC; In the period 2006-2010, a member of the Board of Directors and from 2020 - until now, a member of the "Knowledge Company" association.
- Since 2018, she is a member of the Commission for the acquisition of a national tour guide certificate at the Ministry of Tourism.

Assoc. Prof. Velikova is a respected scientist and has been a reviewer of doctoral theses of young researchers in the field of economics and tourism and in procedures for chief assistant and associate professor. She has 21 participations in scientific juries at various universities in the country.

She participated in Erasmus+ mobility at the University of Nicosia, Cyprus.

3. Fulfillment of the requirements for acquiring the academic position

3.1. Fulfillment of quantitative requirements

According to the adopted Law and Regulations, candidates for the academic position "Professor" are evaluated according to a set of criteria and indicators for scientific research activity.

Among the publications presented for the competition, her monographs can be noted: Connections and dependencies between events and tourism. (2020) - habilitation work; Theoretical-methodological issues of wellness tourism (2011); Strategic Alliances in Tourism (2012); Study of European practices in the aestheticization of tourist sites (2014) - co-authored; International tourism - theory and practice (2016) - co-authored; Economic effects of the use of mineral springs in spa tourism (2018) - co-authored; Overcoming Seasonality in Tourism - Issues and Solutions (2019) and in 4 other monographs with separate chapters.

It is also impressive that she provided the courses she led with various textbooks for the Bachelor and Master Degree, such as "Basics of Tourism", "Aesthetization of the Tourist Environment", "Event Management in Tourism".

Assoc. Prof. Velikova has published two studies and two reports in Scopus, 21 articles in primary and secondary scientific databases, as well as those with an editorial board and 30 reports, 5 of which were presented at international scientific forums. The results of its scientific and research developments in the field of event management in tourism, spa and wellness tourism, as well as on other current issues of tourism theory and practice, have been published in scientific collections through participation in various academic and practical-applied forums in Bulgaria and abroad.

Her activity in terms of her work in research projects, both as a leader and as a team member, is also impressive. She has worked on a total of 9 projects, of which 6 university, 2 national and 1 international. She is the supervisor of a total of 9 doctoral students, 3 of whom have already successfully defended their doctoral theses.

Assoc. Prof. Dr. Elenita Velikova meets the requirements for occupying the academic position of "professor" according to the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (Article 29): acquired "doctor" Degree; holding an academic position of "associate professor" for no less than two years (since 2010, he has been an associate professor); a published monographic work that does not repeat the submitted works for obtaining the Doctorate and for holding the academic position of "associate professor";

available original scientific research works and publications that do not repeat the submitted works for obtaining the "doctor" Degree and for holding the academic position "associate professor".

Regarding the fulfillment of the minimum national requirements under Art. 2b, para. 2 and 3 of the LDASRB, the candidate has 2379 points, of which the required are 550. In the fulfillment of the additional quantitative requirements for occupying the academic position of "professor" at UNWE, according to the results indicated in the map, the candidate has 1763 points, of which 520 are required.

3.2. Fulfillment of quality requirements

According to Protocol No. 4 of 11.05.2022 of the UNWE Habilitation Council, the opinion of the Council is positive, based on the positive opinion of the Commission on the implementation of the indicators regarding the candidacy of Assoc. Prof. Dr. E. Velikova in the competition, "which corresponds to the quantitative and qualitative requirements adopted by the AC". No actual failure to meet certain requirements is indicated.

Summarizing the fulfillment of the quality indicators by the candidate in the competition, it can be said that the scientific publications of Assoc. Prof. Velikova are written in clear scientific language, show professional competence and contain original authorial achievements, which determine his appropriate place in scientific circles. Assoc. Prof. Velikova is an established lecturer with university and national contributions, has developed and implemented new lecture courses, methods, is a tourism teacher at several universities in Bulgaria. She is also the head of 3 university projects, a member of a team of two national projects, and participated in one international one. Actively participates as an expert in the work of the Ministry of Tourism, NEAA, etc. organizations.

4. Evaluation of the tutoring activity

The review of the documents shows that during the last 12 academic years after her habilitation as an associate professor, the candidate for the competition, Assoc. Prof. Velikova, has a heavy academic load, both at the Bachelor's and Master's Colleges. Bearing in mind that Assoc. Prof. Velikova has teaching experience in other universities and the necessary qualifications, including expertise in the field of tourism, I believe that she fully meets the requirements of the LDASRB and the UNWE for the academic position of "professor", for which one of the most important requirements are experience in teaching and learning activities.

Assoc.Prof. Velikova is also the author of the first textbook on the aestheticization of the tourist environment in our country (Aestheticization of the tourist environment), which was also published in English. There are also four published textbooks (two of which are independent). She has developed numerous study courses for bachelor's and master's specialties of the UNWE.

5. Brief description of the presented scientific works/publications

5.1. Main directions in the research activity

Upon a more detailed acquaintance with the publication activity of the candidate for the competition, Assoc. Prof. Dr. Elenita Velikova, it is established that she has a sustained research interest in the direction "Event Management in tourism", which is also included in the competition procedure. In this thematic direction, she has 14 publications, the most significant of which are two monographs, one textbook and several articles and reports.

The candidate's second thematic direction is "Spa and wellness tourism". In it, she has 24 publications, two of which are monographs. The third thematic direction is related to the

aestheticization of the tourist environment, in which 9 publications are registered, two of which are monographs and one is a textbook. The fourth thematic direction is related to current problems of the economic development of tourism. According to it, Assoc. Prof. Velikova has 19 publications, 2 of which are monographs and 2 are textbooks. The last direction concerns issues related to the sustainable development of tourism. 6 publications are available in it, 3 of which are Scopus and one is a co-authored monograph.

5.2. Most important obtained scientific and/or scientific-applied results

Undoubtedly the most significant is the direction related to event management in tourism and its application for the development of destinations from the point of view of their marketing and increasing their attractiveness, as well as for overcoming seasonality.

An innovative approach was applied in the study of spa and wellness centers from the point of view of offering services that would satisfy consumer requirements to the maximum extent and with the aim of their more effective management and inclusion in the tourist activity.

Strategic alliances are explored as a modern form of tourism alliances, offering a number of advantages to their members and limiting the disadvantages of mergers, acquisitions and chains that traditionally prevail in the tourism business.

A management model has been developed for the transformation of mountain resorts into year-round destinations and solutions have been proposed to overcome the crisis phenomena in tourism based on expert analysis of good practices and research on consumer preferences.

6. Synthesized evaluation of the main scientific and scientific-applied contributions

Regarding the scientific-applied contributions, I would like to emphasize that I accept the directions brought out by the candidate, but I consider the first and second and more precisely: "Event Management in tourism" and "Spa and wellness tourism" with the greatest weight and importance .

1. The connections and dependencies between the events and their application in tourism with the aim of attracting tourists, their potential for ensuring employment of the bed base and generating work, as well as their projections for increasing the attractiveness of the visited place in unattractive periods are explained in depth of the year (publication/monograph 1 of appended List of publications).

2. The activity in the spa and wellness facilities was conceptualized and the technology in their supply, organization and management, the specifics in their product offering, the service to tourists, opportunities and trends in development were studied (publication/monograph 2. from the attached List of publications).

7. Critical remarks and recommendations

I do not have any significant critical comments on the scientific works and academic activity of Assoc. Prof. Dr. Elenita Velikova, but I will allow myself the following recommendations:

1. Developing in his scientific realization he can achieve even more compared to his current positioning in the academic community, regardless of what has been achieved so far. At the same time, I believe that it should focus in the next few years on promoting in English its ideas and research results in the field of event management in tourism, so that it can be recognized more in the international community as well. It would be good to prepare, based on some of his monographs, an article for publication in journals in indexed databases and with a relatively high impact factor.

2. The first recommendation is also important in terms of increasing the citability of

works in international publications, because a larger range of authors from the international community will cite her scientific achievements. Since I admire the productivity of Assoc. Prof. Dr. E. Velikova in terms of writing textbooks on the guided disciplines, it would be good if she continues to develop teaching aids in other disciplines as well, where she reflects her scientific research in the field of spa and wellness tourism.

8. Conclusion

Assoc. Prof. Dr. Elenita Kirilova Velikova - a candidate for the academic position of "professor" at UNWE meets the accepted scientific and scientometric formal requirements of LDASRB (art. 26) and the Additional requirements for UNWE according to LDASRB (art. 2b, paragraph 5). The scientific production of the candidate contains scientific contributions to the theory of tourism, but also research methodology, results and conclusions of own research, representing scientific and applied contributions that enrich her teaching activity. Taking into account everything stated above, I believe that Associate Professor Dr. Elenita Velikova fully meets the professional and scientific standards for holding the academic position of "professor" and I will vote positively for this.

11/13/2022
Sofia

Signature: .....
Assoc. Prof. Dr. Nikolay Tsonev